

2023/2173(DEC)

23.1.2024

OPINIA

Komisji Transportu i Turystyki

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Ekologicznego Lotnictwa za rok budżetowy 2022
(2023/2173(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Vlad Gheorghe

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przyjmuje z zadowoleniem ustalenie Trybunału Obrachunkowego, że transakcje leżące u podstaw rozliczeń Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (zwanego dalej „wspólnym przedsięwzięciem”) za rok budżetowy 2022 są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
2. pochwała rozpoczęcie w 2022 r. programu „Ekologiczne Lotnictwo”, którego przewidziane finansowanie wyniesie 4,1 mld EUR i ma zostać wykorzystane do 2031 r.;
3. stwierdza, że w 2022 r. wspólne przedsięwzięcie prowadziło dwa programy: program „Czyste Niebo 2” z wkładem finansowym Unii, który wyniósł 1 755 mln EUR, i program Ekologiczne Lotnictwo z wkładem finansowym Unii w wysokości do 1 700 EUR;
4. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem rocznym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie wspólnych przedsięwzięć UE za rok budżetowy 2022 ostateczny budżet wspólnego przedsięwzięcia na 2022 r. wyniósł 411,2 mln EUR w środkach na zobowiązania i 415,3 mln EUR w środkach na płatności (w tym niewykorzystany tytuł V);
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wskaźnik wykonania budżetu wspólnego przedsięwzięcia wyniósł w 2022 r. 100 % w odniesieniu do środków na zobowiązania i 89 % w odniesieniu do środków na płatności;
6. zauważa, że wskaźnik wykonania budżetu na płatności administracyjne wspólnego przedsięwzięcia (tytuł 2) wyniósł zaledwie 54 %; jak wskazano w sprawozdaniu wspólnego przedsięwzięcia z zarządzania budżetem i finansami, wynikało to przede wszystkim ze świadczenia usług informatycznych i komunikacyjnych w ostatnim kwartale 2022 r., które miały zostać zapłacone w 2023 r., oraz zmniejszonych kosztów usług świadczonych przez Komisję; wzywa do planowania strategicznego w celu sprostania stwierdzonym wyzwaniom i zwiększenia efektywności wykorzystania budżetu na płatności administracyjne;
7. odnotowuje, że wspólne przedsięwzięcie zgłosiło 2 194 mln EUR wkładów rzeczowych na rzecz działalności operacyjnej dla programu Czyste Niebo 2 i przynajmniej 2 400 mln EUR dla programu Czyste Lotnictwo; odnotowuje również, że wspólne przedsięwzięcie poświadczyło łącznie 1 218,5 mln EUR wkładów rzeczowych na rzecz działalności dodatkowej ze zgłoszonej całkowitej sumy 1 376,1 mln EUR;
8. przyjmuje z zadowoleniem, że wspólne przedsięwzięcie ogłosiło pierwsze otwarte zaproszenie do składania wniosków, które skutkowało zawarciem 19 umów o udzielenie dotacji do końca roku w łącznej wysokości 654 mln EUR, dotyczących trzech następujących głównych aspektów: hybrydowe elektryczne regionalne statki powietrzne, statki powietrzne z napędem wodorowym oraz ultrawydajne statki powietrzne krótkiego i średniego zasięgu; zaproszenie dotyczyło 14 tematów obejmujących 13 działań

innowacyjnych i jedno działanie wspierające koordynację; ogółem w 24 różnych krajach wybrano 244 uczestników;

9. z zadowoleniem przyjmuje 20 projektów mających na celu ukierunkowanie lotnictwa na zrównoważoną przyszłość; zauważa, że zaproszenie do składania wniosków zdołało przyciągnąć szeroką gamę partnerów publicznych i prywatnych, ośrodków badawczych i środowisk akademickich poszukujących skutecznych rozwiązań, które mogą zapewnić zrównoważone samoloty i przyszłość lotnictwa neutralnego dla klimatu; na cel ten przeznaczono budżet w wysokości 654 mln EUR w formie dotacji UE;
10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wrześniu 2022 r. wspólne przedsięwzięcie stało się członkiem założycielem Sojuszu na rzecz Lotnictwa Bezemisyjnego (AZE), który skupia publiczne i prywatne podmioty sektora lotniczego wspierające wprowadzenie statków powietrznych z napędem wodorowym i elektrycznym;
11. zauważa, że program Czyste Niebo 2 wszedł w fazę realizacji, i uznaje zwiększone obciążenie pracą w 2022 r. ze względu na jednoczesne zarządzanie wieloma projektami Czyste Niebo 2 i uruchomienie programu Czyste Lotnictwo;
12. zauważa, że według niezależnego badania szacowana korzyść społeczno-ekonomiczna dla Europy wynikająca z programu „Czyste Niebo 2” wynosi 8,6 mld EUR; podkreśla również wyniki badania, zgodnie z którymi strategiczny program badań i innowacji w ramach programu na rzecz Ekologicznego Lotnictwa jest zarówno „odporny”, jak i „odpowiedni do zamierzonego celu”; zwraca uwagę, że miałyby to zastosowanie nawet w wielu możliwych scenariuszach ekonomicznych, potencjalnym rozwoju wydarzeń i zmianach strukturalnych w systemie lotnictwa;
13. wyraża uznanie dla postępów w badaniach naukowych i innowacjach, w szczególności w zakresie technologii związanych z produkcją silników i SAF, oraz wzywa do zintensyfikowania badań, aby przyczynić się do ekologizacji lotnictwa; wzywa Komisję, aby zapewniła środki na wprowadzenie nowych technologii; wzywa ponadto do stworzenia zachęt do produkcji SAF, aby umożliwić ekonomię skali produkcji i ogólne wprowadzenie na rynek zrównoważonych paliw;
14. apeluje o wystarczające inwestycje w badania naukowe i innowacje w zakresie przyszłych statków powietrznych, takie jak ultrawydajne konstrukcje statków powietrznych, dzięki wykorzystaniu wysoce zintegrowanych, ultrawydajnych systemów napędu termicznego i zapewnieniu radykalnej poprawy efektywności paliwowej; zauważa, że będzie to miało zasadnicze znaczenie dla przejścia na niskoemisyjne/bezemisyjne źródła energii (paliwa syntetyczne, paliwa typu „non-drop-in”, takie jak wodór);
15. podkreśla, że w połowie lat 30. XXI wieku powstanie nowa generacja dużych platform lotniczych umożliwiających zrównoważone loty neutralne dla klimatu; chociaż konstrukcje statków powietrznych o napędzie hybrydowym/elektrycznym i ultrawydajnych statków powietrznych otwierają drogę do neutralnego dla klimatu lotnictwa na trasach do 1 000 km, statki powietrzne na klasycznych krótkich i średnich dystansach opierają się na ultraefektywnych technologiach napędu termicznego wykorzystujących zrównoważone paliwa typu „drop-in” i „non-drop-in”, aby umożliwić loty neutralne dla klimatu; nowatorskie koncepcje statków powietrznych i napędu umożliwią obniżenie

źródła hałasu i procedury lotu o niskim poziomie hałasu;

16. apeluje o rozszerzenie i sprzyjanie integracji łańcuchów wartości związanych z badaniami naukowymi i innowacjami w obszarze lotnictwa neutralnego dla klimatu, w tym integracji środowisk akademickich, organizacji badawczych, przedstawicieli przemysłu oraz MŚP, co pozwoli czerpać korzyści z synergii z programami krajowymi i europejskimi, ułatwiając przy tym upowszechnianie umiejętności związanych z przemysłem w całym łańcuchu wartości;
17. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wyniki kontroli ex post w 2022 r. wykazały reprezentatywny poziom błęd wynoszący 1,56 % oraz odpowiadający mu poziom błęd rezydualnego wynoszący 0,43 %, tj. znacznie poniżej docelowego progu wynoszącego 2 %;
18. dostrzega wysiłki wspólnego przedsięwzięcia na rzecz zwiększenia równowagi płci w ramach jego działalności; uznając szczególne wyzwania związane z technicznym charakterem jej obszarów zainteresowania, podkreśla znaczenie ciągłej poprawy w promowaniu różnorodności i równouprawnienia płci;
19. przyznaje, że nadal nie podjęto działań następczych w związku z zaleceniem Trybunału Obrachunkowego z 2021 r. dotyczącym zatrudniania pracowników tymczasowych; wzywa wspólne przedsięwzięcie do szybkiego rozwiązania tej kwestii;
20. wnioskuję, aby Parlament udzielił dyrektorowi wykonawczemu przedsięwzięcia absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ
INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza w ramach swojej wyłącznej odpowiedzialności, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 33 - : 0 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Markus Ferber, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Dorien Rookmaker
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Viola von Cramon-Taubadel

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

33	+
ECR	Carlo Fidanza, Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Dorien Rookmaker
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Markus Ferber, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Vlad Gheorghe, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Kateřina Konečná
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Pär Holmgren, Tilly Metz, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

2	0
ID	Roman Haider, Philippe Olivier

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się